

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Університет прикладних наук (Литва)

Відземський університет прикладних наук (Латвія)

Університет «Aurel Vlaicu» в м. Арад (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Луцький національний технічний університет

Одеський національний економічний університет

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали VII Міжнародної науково-практичної
конференції**

27 листопада 2025 р.

Полтава
2025

фундаментальну основу стійкості українського бізнесу. Інтеграція хмарних технологій, ERP- та BI-систем дозволила компаніям не лише захистити свої дані та скоротити операційні витрати в умовах кризи, але й закласти міцний фундамент для майбутнього розвитку. Саме ця технологічна адаптація забезпечує необхідну гнучкість та аналітичну базу, що дозволяє підприємствам впевнено переходити від стратегій виживання до етапів посткризового відновлення та інноваційного зростання.

Література

1. Заїчко І., Оліфіров О. Антикризове фінансове управління: стратегії та інструменти. *Соціальний розвиток: економічні та правові питання*. 2025. 7-8. URL: <https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.7-8.20>
2. Свистун Л.А. Перспективи використання сучасних інформаційних технологій при здійсненні фінансового планування на підприємстві. *Економіка і регіон*. 2016. №3(58). С.13-21.
3. Дослідження KPMG та Forbes Ukraine показало рівень цифровізації українського бізнесу. *Fintech Insider*. URL: <https://fintechinsider.com.ua/doslidzhennya-kpmg-ta-forbes-ukraine-pokazalo-riven- czyfrovizacziyi-ukrayinskogo-biznesu/>.
4. Ринок хмарних сервісів в Україні зріс у три рази: що змінилося. UKR.NET. URL: <https://www.ukr.net/news/details/technologies/102245811.html>.
5. У 2024 році майже 80% МСБ планують розширювати бізнес та залучати кошти у розвиток. *European Business Association*. URL: <https://eba.com.ua/u-2024-rotsi-majzhe-80-msb-planuyut-rozshyruvaty-biznes- ta-zaluchaty-koshty-u-rozvytok/>.

УДК 336.64:004.9

Казакова Даріна Олександрівна, студентка
Науковий керівник: Глушко А.Д., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОЦЕСІ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Сьогодні цифрові технології стали незамінним інструментом у повсякденному житті та професійній діяльності. Спектр їх застосування дуже широкий – від автоматизованого перекладу текстів до комплексного управління фінансами підприємства [1]. Завдяки цифровим рішенням відкриваються нові можливості для підвищення ефективності, прозорості та оперативності управлінських процесів. Водночас їх впровадження супроводжується низкою викликів, зокрема у сфері кібербезпеки, навчання персоналу та адаптації до нових управлінських моделей [2]. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває системний аналіз потенціалу цифрових інструментів, а також ризиків, що супроводжують їх інтеграцію у фінансове управління підприємством.

Використання цифрових технологій, зокрема хмарних обчислень, автоматизованих облікових систем і інструментів обробки великих масивів даних (BigData), суттєво трансформує традиційні підходи доведення, обробки та зберігання фінансової інформації. Такі технологічні рішення не лише оптимізують виконання рутинних операцій, а й підвищують точність, швидкість та надійність облікових процедур. У свою чергу, це сприяє мінімізації ризиків, пов'язаних із людським фактором [3].

Ефективне управління фінансовими ризиками вимагає використання сучасних цифрових технологій, які допомагають ідентифікувати та мінімізувати потенційні

загрози в реальному часі. Штучний інтелект (ШІ) та машинне навчання (ML) дозволяють аналізувати великі обсяги фінансових даних, допомагаючи компаніям прогнозувати ризики і розробляти різноманітні сценарії розвитку подій. Наприклад, ШІ може оцінювати ймовірність дефолтів контрагентів, зміну кредитних зобов'язань та коливань валютних курсів. Під час військових дій, коли макроекономічні умови змінюються непередбачувано, інструменти ШІ забезпечують актуальні прогнози і сприяють адаптації фінансових стратегій бізнесу.

Цифрові технології, зокрема блокчейн, системи раннього попередження ризиків (Risk Early Warning Systems) та роботизована автоматизація процесів (RPA), відіграють ключову роль у сучасному фінансовому управлінні підприємства. Блокчейн забезпечує прозорість і захищеність транзакцій, що критично важливо для зниження ризиків шахрайства та невиконання зобов'язань, особливо в умовах кіберзагроз. Системи раннього попередження, інтегровані з ШІ, дозволяють моніторити фінансові ризики в реальному часі, оперативно реагуючи на зміни макроекономічних показників, кредитних рейтингів чи валютних курсів [4]. RPA автоматизує рутинні процеси аналізу та моніторингу, звільняючи ресурси для стратегічного управління ризиками. Усі ці інструменти сприяють підвищенню фінансової стійкості бізнесу, особливо в умовах війни та високої невизначеності, дозволяючи компаніям ефективніше захищати себе від нестабільності та зберігати конкурентоспроможність [5, 6].

Незважаючи на очевидні переваги, впровадження цифрових технологій не позбавлене викликів. Перший і найочевидніший виклик – вартість впровадження, що особливо відчутно для малого та середнього бізнесу. Крім того, підприємства повинні інвестувати у навчання персоналу, щоб забезпечити ефективне використання цифрових інструментів. Також, однією з головних проблем є питання безпеки даних. Оскільки підприємства збільшують обсяги даних, що обробляються, вони стають вразливими до кіберзагроз. Для уникнення витоків інформації необхідно використовувати новітні системи шифрування та контролю доступу [7].

Інший виклик пов'язаний зі швидкими змінами технологічних трендів. Ринок цифрових технологій розвивається динамічно, що вимагає від підприємств постійно слідкувати за оновленнями та швидко адаптувати стратегії [8]. Це створює додаткові витрати на модернізацію і оновлення систем, а також виникнення ризику втрати конкурентоспроможності. Підприємства мають приймати стратегічні рішення в умовах невизначеності, що може стати джерелом додаткових ризиків [9, 10].

Отже, цифрові технології докорінно змінюють фінансове управління підприємствами, відкриваючи нові можливості для ефективності, аналітики та ризик-менеджменту. Водночас їх впровадження супроводжується викликами – від кібербезпеки до адаптації персоналу та стратегій у динамічному середовищі. Системний підхід до інтеграції цифрових інструментів є ключовим для забезпечення фінансової стійкості бізнесу в умовах невизначеності.

Література

1. Глушко А., Янко А., Білько С. Цифрова трансформація бізнес-процесів: безпековий аспект. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. 2 (17). 160-166. <https://doi.org/10.32782/dees.17-26>
2. Onyshchenko S., Zhyvylo Ye., Hlushko A., Bilko S. Cyber risk management technology to strengthen the information security of the national economy. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2024. Vol. 5. P. 136–142. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-5/136>
3. Мельник Ю. М., Побережець О. В. Інноваційні технології в системі фінансового обліку: виклики та можливості. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2025. Том 24, №2(60). [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2025.2\(60\).339901](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2025.2(60).339901)

4. Khudolii, Y., Hlushko, A. The impact of innovation and fintech on the banking business. *ScienceRise*. 2023. № 3. P. 41–50.
5. Захаркін О. О., Захаркіна Л. С., Сокол Л. В. Цифрові інструменти управління фінансовими ризиками бізнесу в умовах воєнного стану. *Актуальні питання економічних наук*. №5 (2024). 2024.
6. Глушко А.Д., Пиріг Я.М. Оптимізація заборгованості підприємства критичної інфраструктури в аспекті зміцнення фінансово-економічної безпеки. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2023. № 1 (314). С. 47–54.
7. Onyshchenko S., Yanko A., Hlushko A. Improving the efficiency of diagnosing errors in computer devices for processing economic data functioning in the class of residuals. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2023. 5(4(125)). 63-73. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.289185>
8. Onyshchenko S., Hlushko A., Maslii O., Chumak O. Digital transformation of the national economy in the context of information environment development in Ukraine. Chapters of Monographs, in: "Transformations of national economies under conditions of instability", published by the Scientific Route OÜ. Tallinn, Estonia. 2024. Chapter 6. P. 169–197.
9. Бондар А., Романюк А. Впровадження цифрових технологій у управління підприємствами: можливості та виклики. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. №2. <https://doi.org/10.35774/econa2024.02.465>
10. Онищенко С.В., Маслій О.А. Ризики та загрози в умовах цифровізації: безпековий аспект. II International Scientific Conference Development of Socio-Economic Systems in a Global Competitive Environment. Le Mans, France. May 24th, 2019. P.54-56.

УДК 338

Ковальов Володимир Володимирович,
студент

Науковий керівник: Птащенко Л.О., д.е.н., професор
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

З огляду на необхідність реагування на посилені геополітичні загрози та економічну нестабільність, що спричинили зростання невизначеності на національному фінансовому ринку, ефективно управління фінансовими ризиками набуває стратегічного значення для забезпечення стійкості та фінансової безпеки як окремих підприємств, так і держави в цілому [1]. Традиційні методи кількісної оцінки ризиків, що базуються на історичних даних та припущенні про стабільність ринкового середовища, виявилися недостатніми для обґрунтування управлінських рішень в умовах непередбачуваних зовнішніх шоків. З огляду на це постає гостра потреба в удосконаленні системи ідентифікації, оцінювання та мінімізації ризиків, що є передумовою для збереження фінансового потенціалу вітчизняних суб'єктів господарювання [2].

Сучасна система управління ризиками вимагає інтеграції якісних та кількісних методів, орієнтованих на прогнозування впливу військово-політичних факторів. В умовах гіперризиків, підприємства повинні зосередитися не лише на традиційних ризиках (кредитний, ліквідності, процентний), а й на специфічних форс-мажорних ризиках (ризик руйнування активів, ризик логістичних розривів, ризик недоступності ресурсів). Методологічною основою обґрунтування управлінських рішень є комбінація сценарного планування, що дає змогу оцінити фінансові наслідки за кількома сценаріями розвитку